

Wspomnienie o śp. prof. dr. Zbigniewie Schnaiderze (14.08.1910-14.04.1999)

Śp. Zbigniew Schnaider urodził się w Dobrohostowie na Kresach Wschodnich w rodzinie leśnika, znanego entomologa z zamiłowania. Rodzinne tradycje wyznaczyły drogę życiową Profesora.

Dyplom inżyniera leśnika uzyskał w 1938 r. na Wydziale Lasowym Politechniki Lwowskiej. Tam też w okresie 1934-1936 zetknął się z badaniami naukowymi, pracując w Katedrze Zoologii Stosowanej pod kierunkiem prof. Fulińskiego. Pracę zawodową rozpoczął na Kresach, pracując jako podinspektor leśnictwa Lwowskiej Izby Rolniczej przy zalesianiu nieużytków naddnieprzańskich. Okres II wojny światowej to bardzo trudny okres w życiu śp. Profesora. Musiał ukrywać się przed wywózką na Sybir, pracując w Nadleśnictwie Brzuchowice, skąd później musiał uchodzić z życiem przed bandami ukraińskimi. Do końca wojny pracował w Nadleśnictwie Kalwaria Zebrzydowska.

W okresie powojennym, w latach 1945-1950, Profesor poświęcił się działalności dydaktyczno-organizacyjnej w średnim szkolnictwie leśnym. Był wykładowcą w Gimnazjum Leśnym w Margoninie oraz organizatorem i dyrektorem Liceum Leśnego w Warcinie. Dalszy okres życia od 1950 do 1978 roku to lata pracy naukowej w Instytucie Badawczym Leśnictwa, a ostatnie lata przed przejściem na emeryturę to praca naukowo-dydaktyczna na Uniwersytecie Śląskim.

W Instytucie Badawczym Leśnictwa kilkanaście lat (1950-1968) Profesor pracował w Zakładzie Ochrony Lasu, uczestnicząc przy osłonie naukowej akcji zwalczania gradacyjnych pojawów szkodników owadzych na terenie całego kraju. W pracy tej wykazał duże

zaangażowanie, wiedzę i umiejętności naukowe. Bardzo ważnym etapem życia Profesora było kierowanie pracami Zakładu Gospodarki Leśnej Rejonów Przemysłowych w Katowicach w okresie od 1969 do 1975 roku. W Zakładzie tym zorganizował kompleksowe badania nad wpływem emisji przemysłowych na środowisko leśne, wykazując szerokie horyzonty hylopatologiczne. Był człowiekiem lubianym przez współpracowników, wytwarzając wokół siebie atmosferę koleżeńskości.

Śp. Profesor Zbigniew Schnaider umiał znakomicie wiązać naukę z potrzebami praktyki leśnej. Był uznanym i cenionym w kraju i zagranicą biegłym entomologiem zgłębiającym zjawiska chorób lasu. Był członkiem Komitetu Nauk Leśnych PAN, Komitetu Nauk Ekologicznych PAN i członkiem Komisji Ochrony Środowiska i Utylizacji Odpadów PAN oraz rad naukowych licznych instytucji naukowych i stowarzyszeń naukowych (PTL, PTE, PTPrzy). W latach 1960-1967 koordynował międzynarodowe badania na temat metod prognozowania pojawów szkodników leśnych.

Drogę naukową Profesora wyznaczyły daty: 1958 - uzyskanie tytułu doktora nauk leśnych za pracę pt. Przeziernik osowiec *Aegeria apiformis* Cl.; 1969 – uzyskanie tytułu profesora nadzwyczajnego i w 1974 – tytułu profesora zwyczajnego.

Dorobek naukowy profesora do duża liczba (około 20) wydanych podręczników, książek, instrukcji, broszur i skryptów dla uczniów i studentów. Na specjalne podkreślenie zasługuje opracowanie, wydane dwukrotnie, trójjęzycznego Atlasu uszkodzeń drzew i krzewów przez owady i pajęczaki, bardzo przydatnego dla nauki i praktyki leśnej. Profesor był autorem lub współautorem około 70 publikacji naukowych i popularnonaukowych oraz ponad 20 opracowań naukowych. Istotny jest wkład pracy Profesora w wydawaniu recenzji i opinii naukowych w sprawach publikacji i nadawaniu stopni i tytułów naukowych oraz promocji prac doktorskich.

Za zasługi dla leśnictwa otrzymał nagrody i odznaczenia państwowe. Należy tu wymienić nagrodę Przewodniczącego Komitetu Nauki i Techniki (za współudział w opracowaniu i wdrożeniu nowych technologii związanych z podniesieniem produktywności zdegradowanych siedlisk leśnych w Puszczy Nadnoteckiej) oraz Sekretarza Generalnego PAN (za współudział w opracowaniu koncepcji zagospodarowania Leśnego Pasa Ochronnego GOP). Został odznaczony m.in. Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Województwo śląskie uhonorowało Profesora Złotą Odznaką Zasłużonego dla Województwa Katowickiego.

Odszedł od nas wybitny i dobry człowiek, niestrudzony badacz chorób lasu i wychowawca wielu pokoleń leśników. Pozostanie na zawsze we wdzięcznej pamięci leśników i pracowników IBL.

Niech odpoczywa w pokoju wiecznym.

Zbigniew Hawryś